

We gaan het (mee)maken!

Cultuurbeleid gemeente Noordoostpolder
2016-2019

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Gemeente Noordoostpolder
College: 26 april 2016
RTG: 17 mei 2016
Raad: 30 mei 2016

Voorwoord

We gaan het (mee) maken

Misschien niet de eerste titel waar u aan denkt voor een Cultuurnota. Leest u vooral door om te ontdekken waarom de titel zeer passend is.

Cultuur is van grote waarde. Cultuur in al haar vormen draagt bij aan een aantrekkelijke samenleving. En maakt een gemeente de moeite waard om te bezoeken of je zelfs te vestigen. Kunst om naar te kijken, muziek om naar te luisteren en te voelen. En natuurlijk kunst die je zelf creëert, waarmee je je uit. Alleen of in een koor, orkest of toneelvereniging.

Ons verhaal is de moeite waard

Die schoonheid zit ook in ons landschap en onze omgeving. Noordoostpolder is een gemeente met een verhaal dat het uitdragen waard is. En hoe ouder we worden, hoe duidelijker zich dat aftekent. De ontstaansgeschiedenis en de ontwikkeling van het gebied zijn inspirerend. Het is het verhaal van pioniers die niet stil zijn blijven staan, maar die de uitdaging aangaan en elke keer weer een stap maken naar vernieuwing, verandering en verrassing. En zelf hun leefomgeving hebben gecreëerd.

Grote opgaven en stimulering verenigingen

Deze nota geeft aan hoe we met de beschikbare budgetten invulling willen geven aan de culturele taak van de gemeente. Om mensen blijvend te laten genieten van kunst en cultuur. Met grote opgaven, zoals de doorgroei van het Cultuurbedrijf Noordoostpolder en de toekomst van het werelderfgoed Schokland.

Maar bovenal om al die actieve en creatieve mensen in Noordoostpolder te stimuleren en te ondersteunen bij het maken en genieten van kunst en cultuur, die ieder op zijn eigen, eigenzinnige manier maakt of meemaakt. Vaak dankzij de enthousiaste inzet van veel vrijwilligers. En die ons helpt om ons bijzondere verhaal te vertellen, aan iedereen die het maar horen wil.

Kortom: Cultuurbeleid dat bijdraagt aan het samen maken van mooie dingen in Noordoostpolder.

We gaan het (mee) maken!

Wiemer Haagsma
Wethouder Kunst en Media

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
2. Cultuur en cultuurbeleid	5
2.1 Definitie cultuur.....	5
2.2 De maatschappelijke effecten van cultuur	5
2.3 Gemeentelijk Cultuurbeleid	6
2.4 Waarom is cultuur belangrijk?	7
2.5 Veranderende wensen	7
3. De Evaluatie	8
3.1 Evaluatie ontwikkelingen (2010-2014)	8
3.2 Conclusies evaluatie.....	9
4. Nieuwe visie	10
5. Nieuwe speerpunten	11
5.1 Iedereen doet mee	11
5.2 Beginnen bij de jeugd	11
5.3 Vertellen van 'Het verhaal van de polder'.....	11
5.4 Samenwerking en samenhang.....	11
5.5 Een bloeiend cultureel verenigingsleven.....	11
5.6 Nieuwe beleving van cultuur als visitekaartje voor de polder	11
5.7 De culturele infrastructuur beweegt mee	12
5.8 We onderhouden en tonen onze Beeldende kunst	12
6. Wat betekent dit?.....	13
6.1 Aandacht voor onze structurele culturele partners.....	13
6.2 Onze jeugd bereiken we via cultuureducatie op scholen.....	16
6.3 Vertellen van 'Het verhaal van de polder'.....	16
6.4 Een bloeiend cultureel verenigingsleven.....	17
6.5 We handhaven het subsidiebudget 'Culturele Visitekaartjes'	17
6.6 We koesteren onze Beeldende Kunst	18
7. De rol van de gemeente.....	19
7.1 Rol van de gemeente wijzigt	19
7.2 Cultuursubsidies herijken.....	19
8. Financiën	22
8.1 Totaaloverzicht huidige cultuurbudgetten.....	22
9. Overzicht beslispunten en beleidsvoornemens	23
Bijlage 1, Procesvoorstellen Huisvesting Cultuurbedrijf en (Wereld)erfgoedcentrum	25
Bijlage 2, Uitgangspunten Mediabeleid gemeente Noordoostpolder 2016-2019	28

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De vorige cultuurnota van de gemeente Noordoostpolder, "Vijftig meter boven NOP", Cultuurnota Gemeente Noordoostpolder 2010-2014, is op 18 februari 2010 vastgesteld door de gemeenteraad. In de tussentijd is er veel gebeurd en veel veranderd. Hoogste tijd dus voor een nieuwe beleidsnota, die aansluit bij de huidige culturele infrastructuur en huidige inzichten. Dit vraagt om een aanpassing van de beleidskaders voor cultuur voor de komende jaren.

1.2 Werkwijze

Het vorige cultuurbeleid is geëvalueerd. De nota "Evaluatie cultuurbeleid gemeente Noordoostpolder" is vastgesteld op 18 april 2015. De belangrijkste conclusies leest u in hoofdstuk 3. Op donderdag 26 november 2015 vond een interactieve avond plaats met het culturele middenveld. Tijdens deze avond kon men reageren op de Evaluatienota. Met behulp van een actieve werkvorm gingen de genodigden in op verschillende stellingen en ook kon iedereen nog schriftelijk input leveren. De speerpunten van dit nieuwe cultuurbeleid zijn onder meer gebaseerd op de input van deze avond.

We nemen de belangrijkste beleidsvoornemens voor de doelstelling "Het Vertellen van het Verhaal" op. Dat doen we ook voor de huisvestingsscenario's voor het Cultuurbedrijf. Over beide onderwerpen zal echter pas later aparte besluitvorming plaats vinden. In bijlage 1 van deze nota doen we hiertoe een procesvoorstel.

We willen ook gemeentelijk Mediabeleid te formuleren. De uitgangspunten daarvoor zijn al door het college vastgesteld in november 2015. De belangrijkste uitgangspunten van ons mediabeleid worden in deze nota vastgelegd. Voor de al eerder vastgestelde uitgangspunten, die hieraan ten grondslag liggen, verwijzen we naar bijlage 2.

In deze beleidsnotitie vindt u Beslispunten, die worden genomen doordat deze beleidsnota wordt vastgesteld door de raad. Daarnaast treft u ook Beleidsvoornemens aan. Hierover dient nog wel aparte besluitvorming plaats te vinden, maar deze Beleidsvoornemens worden, bij het vaststellen van deze nota voornemens om verder uit te werken. De Beslispunten en Beleidsvoornemens samen vormen de kaders voor het nieuwe cultuurbeleid.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 1: Inleiding: aanleiding en werkwijze

Hoofdstuk 2: Cultuur en Cultuurbeleid: een definitie van cultuurbeleid en een beschrijving waarom cultuurbeleid nodig is.

Hoofdstuk 3: De evaluatie van het voorgaande cultuurbeleid en evaluatiepunten Musea.

Hoofdstuk 4: Nieuwe visie op ons gemeentelijk cultuurbeleid

Hoofdstuk 5: Nieuwe speerpunten die daaruit volgen.

Hoofdstuk 6: Wat dit betekent:

Voor onze culturele partners, de cultuureducatie, amateurkunst, onze infrastructuur en onze beeldende kunst.

Hoofdstuk 7: De rol van de gemeente en herijking van de culturele subsidies

Hoofdstuk 8: Financiën: overzicht Cultuurbudgetten 2016.

2. Cultuur en cultuurbeleid

2.1 Definitie cultuur

Er zijn veel definities van cultuur die even zovele visies op het begrip weergeven. Een werkbare zienswijze komt vanuit de oorspronkelijke betekenis van het woord cultuur: verbouwen (cultiveren). Cultuur is alles wat de mens voortbrengt, verbouwt, onderhoudt en vereert. Cultuur gaat in die zin om maken, scheppen, creëren. Cultuur is er niet vanzelf, maar wordt gemaakt door mensen. Door te scheppen geven mensen betekenis aan de wereld om hen heen. Of dat nou in de vorm van muziek maken is, het maken of bekijken van een schilderij of een toneelstuk of door te reflecteren op cultuurhistorisch erfgoed. Cultuur is dan ook een weerspiegeling van de tijd. Kunst is een product van cultuur. Kunst (of Beeldende Kunst) is niet de gehele cultuur, maar maakt er een onderdeel van uit als uitingsvorm. Daarom spreken we ook liever over Cultuurbeleid en niet over Kunst & Cultuur beleid, want dat is dubbelop.

2.2. De maatschappelijke effecten van cultuur

Minister van Cultuur, Jet Bussemaker, heeft in haar beleidsnotitie "Cultuur beweegt - De betekenis van cultuur in een veranderende samenleving" haar visie op landelijk cultuurbeleid vastgelegd. Ze geeft aan dat cultuur artistieke, maatschappelijke en economische waarden heeft. Ze deelt de waarden van cultuur op in drie onderdelen:

- Voor het individu
- Voor de maatschappij
- Voor de economie

Uit het rapport "Atlas voor Gemeenten, De waarde van cultuur in cijfers"¹ blijkt dat "de maatschappelijke waarde van de culturele sectoren hoger is dan de maatschappelijke kosten. Cultuur voegt jaarlijks meer toe aan de welvaart dan de belastingbetaler erin stopt."

In dit rapport zijn zoveel mogelijk maatschappelijke waarden van kunst en cultuur becijferd. Uit de wetenschappelijke literatuur volgen maatschappelijke waarden van kunst en cultuur die samen te vatten zijn onder vijf categorieën:

- De gebruikswaarde: de extra bereidheid van mensen om te betalen voor het genot en geluksgevoel dat ze ervaren als ze gebruikmaken van kunst en cultuur, bovenop de feitelijke prijs die ze ervoor betalen.
- De bestaanswaarde: het belang dat mensen hechten aan het simpele feit dat Nederland een kunstcollectie bezit en ander cultureel erfgoed heeft, zonder dat ze daar zelf gebruik van hoeven te maken.
- De economische waarde: de waarde die de culturele sector via export en toerisme toevoegt aan de Nederlandse economie.
- De sociale waarde: hier gaat het om de positieve effecten die van kunst en cultuur kunnen uitgaan op bijvoorbeeld gezondheid, onderwijs, leefbaarheid en veiligheid.
- De optiewaarde: deze gaat ervan uit dat mensen anticiperen op de positieve effecten van kunst en cultuur. Die optiewaarde uit zich bijvoorbeeld in de bereidheid om meer te betalen voor een huis in de buurt van kunst en cultuur. Cultuur bevordert het vestigingsklimaat.

Voor de podiumkunsten is die optiewaarde met € 14 miljard verreweg de grootste maatschappelijke waarde, veel groter nog dan de gebruikswaarde die de feitelijke bezoekers van de podiumkunsten aan dat bezoek toekennen.

¹ Atlas voor Gemeenten, De waarde van cultuur in cijfers, Gerard Mallet en Joost Poort, In samenwerking met SEO Economisch Onderzoek, Amsterdam, 2011.

De totale maatschappelijke waarde van de podiumkunsten bedraagt € 15 miljard, wat overeen komt met een jaarlijkse welvaartswinst van circa € 850 miljoen.

Uit de monitor amateurkunst blijkt dat rond de één miljoen vrijwilligers in Nederland zich actief inzetten voor de (amateur)kunsten.²

Ook in de erfgoedsector zijn vele vrijwilligers actief.³ De een werkt als vrijwilliger bij een festival, de ander zorgt voor de openstelling van een monument. Weer een ander is gastvrouw in een bibliotheek of leesvader op een basisschool. Zonder de inzet van maatschappelijke organisaties, vriendenverenigingen en vrijwilligers zouden veel culturele activiteiten niet mogelijk zijn.

Cultuur levert een wezenlijke bijdrage aan onze economie. De bijdrage van de cultuursector aan het Bruto Binnenlands Product (BBP) bedroeg in 2011 € 13 miljard, ofwel 2,4 % van ons BBP. In de culturele sector waren begin 2010 circa 251.000 mensen werkzaam in loondienst of als zelfstandige. Dit komt neer op 3,2 % van de werkzame bevolking.⁴ De aanwezigheid van monumenten, een beschermd stads- of dorpsgezicht of werelderfgoed leidt tot waardevermeerdering van omliggende woonwijken en tot extra investeringen van eigenaren. Dit geldt ook voor culturele podia, zoals schouwburgen, concertzalen en poppodia. Kunst en erfgoed creëren baten in de vorm van omzet en werkgelegenheid in de bouw en in de toeristische sector.⁵

2.2.1. Conclusie

Het college kan deze onderzoeken niet één op één afzetten tegen de lokale situatie van Noordoostpolder, maar trekt wel de conclusie dat een goede culturele infrastructuur een aantoonbaar positief effect heeft op het vestigingsklimaat en bovendien bevorderlijk is voor toerisme en recreatie. We nemen deze twee zaken dan ook op in onze nieuwe Visie.

2.3. Gemeentelijk Cultuurbeleid

Het gemeentelijk cultuurbeleid is autonoom maar staat niet op zichzelf. Het vormt een onderdeel van de keten met het rijksbeleid dat zich richt op de landelijke basisinfrastructuur en het provinciaal beleid.

Het gemeentelijk cultuurbeleid is gericht op de lokale infrastructuur en de intrinsieke waarde van cultuur of cultuurbeoefening voor de inwoners van Noordoostpolder. Het vindt de basis in de hiervoor genoemde onderzoeken over de waarden van cultuur. En uiteraard ook in ons coalitieakkoord:

In het coalitieakkoord 2014-2018; "De kracht van Noordoostpolder" staat opgenomen: "Cultuur is belangrijk voor Noordoostpolder en verdient een toekomst. De toegankelijkheid van cultuur voor iedereen is een belangrijke randvoorwaarde."

Onder ons gemeentelijke Cultuurbeleid vallen niet alleen de meest voor de hand liggende culturele activiteiten zoals die onder de definitie staan genoemd. Ook het bibliotheekwerk en ons beleid ten aanzien van de lokale omroep en de musea vallen er onder.

² Amateurkunst – de feiten. Monitor amateurkunst 2009. Kunstfactor (2010).

³ Het bereik van het verleden. Ontwikkelingen in de belangstelling voor cultureel erfgoed. SCP (2007).

⁴ Bijdrage van de culturele sector aan het Bruto Binnenlands Product 1995-2011. CBS (2012).

⁵ Cultureel erfgoed op waarde geschat. Vrije Universiteit Amsterdam, Universiteit Twente en Platform 31 (2013). Atlas voor Gemeenten. De waarde van cultuur in cijfers. G. Marlet en J. Poort (2011).

2.4. Waarom is cultuur belangrijk?

- Een breed scala aan cultuuractiviteiten maakt de gemeente aantrekkelijk als woon- en vestigingsplaats.
- Een goede culturele infrastructuur heeft positieve effecten op toerisme en recreatie.
- Cultuur draagt bij aan plezierige vrijetijdsbeleving en geluksgevoel van onze inwoners.
- Cultuur heeft een sociaal-maatschappelijke waarde. Het versterkt de lokale samenhang en brengt mensen samen in hun hobby, hun beleving.
- Een goede culturele infrastructuur heeft positieve effecten gezondheid, onderwijs, leefbaarheid en veiligheid.
- Het deelnemen aan kunstzinnige activiteiten vormt een meerwaarde en stimulans om je cultureel verder te ontplooiën en hier letterlijk een podium voor te vinden.
- Doordat mensen met elkaar kunstzinnig bezig zijn, ontmoeten en ontdekken ze elkaar.
- Een enkeling zal zich via kunst en cultuur expliciet willen uiten. Door middel van kunsteducatie zullen ieders talenten worden gestimuleerd en verder ontwikkeld.
- Een samenhangend gemeentelijk cultureel aanbod draagt bij aan een vergroting van cultuurdeelname.
- Kunstzinnige en creatieve talenten worden erdoor gestimuleerd en ontwikkeld.

2.5. Veranderende wensen

Steeds meer willen mensen een goede vrijetijdsbesteding hebben en binnen de culturele vrijetijdsbesteding willen mensen niet alleen vermaakt worden door anderen, maar willen zij in toenemende mate juist zelf mee kunnen doen en iets moois (mee)maken. En er moet ook nog eens voldoende keuze zijn! Liefst op het moment dat men daar NU zin in heeft! Individualisering en Informatisering leiden tot het zogeheten 'Zapp-gedrag' bij (Cultuur)consumenten: steeds minder verbindt iemand zich voor langere tijd aan een specifieke vereniging of activiteit: dat betekent dat men sneller van het ene aanbod naar het ander overstapt en dat instellingen en verenigingen daar op moeten leren inspelen om binding met de afnemers te behouden.

De gemeente kan daar niet alleen verantwoordelijk voor zijn. Wel kan de gemeente haar prioriteiten formuleren bij haar opdrachtgeverschap en het gemeenschapsgeld dat beschikbaar is voor cultuur zo inzetten dat er een optimaal maatschappelijke profijt uit te halen is. Daar gaat deze nota over. Voor welke prioriteiten kiezen wij?

3. De Evaluatie

3.1. Evaluatie ontwikkelingen (2010-2014)

Op 6 mei 2015 heeft het college de "Evaluatie Cultuurbeleid gemeente Noordoostpolder" vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad. Deze is later aangeboden aan het cultureel middenveld tijdens een interactieve avond die heeft plaatsgevonden op 26 november 2015. Hiervan is een verslag gemaakt. De meeste aanwezigen konden zich goed vinden in de Evaluatienota.

De afgelopen jaren hebben op cultureel gebied een aantal belangrijke ontwikkelingen plaats gevonden:

- *Culturele Zaken is geprivatiseerd en het Cultuurbedrijf is er gekomen. Daarin is Theater 't Voorhuys ook opgenomen.*
- *De bibliotheek heeft het winkelconcept ingevoerd en heeft een samenwoningspartner gevonden. Daarmee heeft het de bezuinigingen kunnen opvangen.*
- *De Klos ontvangt structurele subsidie en wordt beschouwd als culturele instelling annex poppodium.*
- *Cultuurparticipatie van de jeugd via OJC De Klos, project NOP-Art en de Regeling Combinatiefuncties heeft een impuls gebracht.*
- *De steunfunctie Onderwijs wordt niet langer door de provincie gesubsidieerd, maar door de gemeente.*
- *Er wordt nog maar één lokale omroep gesubsidieerd, Luister 527.*
- *De gemeente is verantwoordelijk geworden voor het onderhoud en beheer van kunst in de openbare ruimte, net zoals de uitvoering van de exposities in het gemeentehuis.*
- *Er is Erfgoedbeleid en Monumentenbeleid opgesteld.*
- *Het instellen van het nieuwe subsidiebudget 'Culturele Visitekaartjes' heeft geleid tot verbreding van het aanbod, kwaliteitsverbetering en meer innovatie.*
- *Vanuit het project Integrale Gebiedsontwikkeling Schokland is specifiek een traject ingezet om te onderzoeken of een gezamenlijk centrum op één locatie met meerdere partners, ter ontsluiting van het Werelderfgoed Schokland en Nagele, tot de mogelijkheden behoort.*
- *De expertise bij Museum Schokland is beperkt tot een klein aantal medewerkers.*
- *Museum Schokland heeft jarenlang moeten wachten op besluitvorming over de toekomst en kon daardoor geen grote wijzigingen doorvoeren. Toch is het bezoekersaantal stabiel gebleven.*
- *De vaste exposities van Museum Nagele en Museum Schokland zijn aan vernieuwing toe.*
- *De organisatorische slagkracht van Museum Nagele is nog niet versterkt. De Stichting kan het gebouw niet zelfstandig duurzaam onderhouden en zou daarvoor investeringssubsidies nodig hebben.*
- *Hoewel het zich nog niet vertaalt in teruglopende bezoekersaantallen hebben zowel Museum Nagele als Museum Schokland een presentatie die aan vernieuwing toe is en deze staat in weinig aansprekende gebouwen. Naarmate dat langer gaat voortduren, zal de aansluiting met de markt gemist gaan worden.*
- *Er zijn ontwikkelingsgerichte investeringen nodig om de musea toekomstbestendig te maken. Hiervoor is samenwerking noodzakelijk met elkaar en andere partners. Er is draagvlak om tot die samenwerking te komen.*
- *Gesprekken met potentiële partners voor samenwerking hebben tot nu toe opgeleverd dat Museum Schokland, Museum Nagele en Stichting Het Flevo-landschap willen nadenken over samenwerking op één locatie.*

- *Onderzoek heeft aangetoond dat een nieuw erfgoedcentrum economisch rendabel zou kunnen zijn en werkgelegenheid biedt.*
- *De gemeente zal een regisserende rol moeten vervullen bij gewenste ontwikkelingen rondom de musea.*
- *De taakstellende bezuinigingen op cultuur zijn gehaald.*

In de voorgaande periode is het cultuurbudget structureel afgenomen met € 681.500 op een totaal van circa € 4,8 miljoen begin 2010. De volgende bezuinigingen zijn doorgevoerd:

Structurele bezuinigingen

CuZa / Cultuurbedrijf (drie fasen: € 100.000, € 150.000, € 133.500)	€ 383.500
Theater/Cultuurbedrijf	€ 50.000
Flemer Bibliotheek (twee fasen € 180.000 + € 66.500)	€ 246.500
Bezuiniging herijking Subsidies (Subsidiebudget Amateurkunst)	€ 1.500
Totaal	€ 681.500

Hierbij moet worden opgemerkt dat er aan de inkomsten kant voor de gemeente een bedrag van € 30.000 minder beschikbaar is, door een uitname uit het gemeentefonds, vanwege de invoering van de digitale bibliotheek. Deze is niet als extra taakstelling opgelegd, dus per saldo is er € 30.000 minder bezuinigd.

Eenmalige bezuiniging: Budget aankoop buitenkunst begrensd: **ca. € 350.000**

3.2. Conclusies evaluatie

Veel van de door ons voorgenomen doelstellingen zijn gehaald en op een aantal onderdelen zijn andere besluiten genomen. Het cultuurbeleid is uitgevoerd zoals we het bedoeld hadden. De pijlers waren:

- het zoveel mogelijk op het huidige niveau in stand houden van de drie grote professionele culturele instellingen;
- het blijven stimuleren van de amateurkunsten;
- het ondersteunen van cultuur- en erfgoededucatie;
- het borgen van het behoud van het cultureel erfgoed en het vertellen van 'het verhaal van de polder';
- het ondersteunen van initiatieven die een 'cultureel visitekaartje' afgeven.

De drie grote professionele culturele instellingen zijn in stand gehouden, maar met een lager budget.

Ten aanzien van het in samenhang en zonder dubbelingen vertellen van 'het verhaal van de polder': met dit proces zijn we nog niet klaar.

Voor de overige drie pijlers uit 'Vijftig meter boven NOP' is de conclusie dat we deze in de nieuwe beleidsperiode als beleidsuitgangspunt blijven hanteren, Het gaat om:

- het blijven stimuleren van de amateurkunsten;
- het ondersteunen van cultuur- en erfgoededucatie;
- het ondersteunen van initiatieven die een 'cultureel visitekaartje' afgeven.

4. Nieuwe visie

'De kracht van Noordoostpolder' is het motto van ons coalitieakkoord. Het spreekt over een Vitale Samenleving: "Noordoostpolder is een bijzonder gebied. Emmeloord en de 10 dorpen zijn in de jaren vijftig gebouwd en door de inwoners (h)echte gemeenschappen geworden. Inmiddels heeft de polder een rijk verenigingsleven en iedere plaats zijn eigen sfeer en karakteristieken. Dat is iets om trots op te zijn en te koesteren."

1. **Beslispunt 1:** Op basis van de evaluatie van de voorgaande beleidsperiode, de input vanuit het cultureel middenveld en op grond van de genoemde cijfers en onderzoeken, stellen we de nieuwe visie voor ons cultuurbeleid vast.

VISIE:

Het is aan de pioniersmentaliteit van onze inwoners te danken dat er op het culturele vlak een breed en kleurrijk palet is aan verenigingen en mensen die culturele initiatieven ontplooiën en realiseren. Dat is de kracht van Noordoostpolder. Men *kán* ook veel op eigen kracht. De gemeente doet een beroep op die eigen kracht, op samenwerken, versterken en verbinden.

Daarbij vindt de gemeente het ook haar taak om, daar waar het nodig is, het culturele klimaat een duwtje in de rug te geven.

De gemeente vindt dat:

- cultuur je als mens, als individu én als deelnemer aan de maatschappij verrijken kan;
- cultuur de eigen kracht van mensen stimuleert en aanzet tot het realiseren van initiatieven;
- een goede culturele infrastructuur positieve effecten heeft op gezondheid, onderwijs, leefbaarheid en veiligheid;
- we (dus) cultuurparticipatie zoveel mogelijk willen bevorderen.

Hierbij geldt dat:

- de jeugd als belangrijkste doelgroep een streepje voor heeft. Zij leggen de basis voor ons toekomstige culturele leven;
- het niet alleen bij kennismaken met cultuur kan blijven. Voor hen die er iets mee willen, is er ook voldoende variatie in aanbod;
- instellingen, verenigingen en andere initiatiefnemers zoveel mogelijk samenwerken en elkaar daardoor versterken;
- culturele activiteiten vooral daar plaats vinden waar het de sociale samenhang versterkt;
- we het gemeenschapsgeld dat beschikbaar is voor cultuur inzetten als dat bijdraagt aan onze doelstellingen én er voldoende eigen inzet en middelen tegenover staan;
- we het gemeenschapsgeld zoveel mogelijk inzetten voor een zo groot mogelijke groep.

5. Nieuwe speerpunten

De evaluatie van de afgelopen beleidsperiode, gebaseerd op de bijdrage vanuit het cultureel middenveld, de eerder genoemde wetenschappelijke onderzoeken en ons coalitieakkoord hebben geleid tot onze nieuwe visie. Hieruit volgen acht speerpunten voor de komende jaren.

Beslispunt 2: Op basis van onze visie stellen we acht speerpunten vast voor ons cultureel beleid.

5.1. Iedereen doet mee

Cultuur is voor iedereen. Speerpunt van het beleid is dat elke inwoner van de Noordoostpolder kennis kan nemen van verschillende disciplines van cultuur.

5.2. Beginnen bij de jeugd

De gemeente investeert in kennismaking met en deelname aan cultuur 'van onder af', dus via de jeugd en investeert daarmee in het culturele leven van de toekomst en in hun eigen persoonlijke ontwikkeling.

5.3. Vertellen van 'Het verhaal van de polder'

De gemeente wil culturele activiteiten ondersteunen die bijdragen aan de bewustwording van ons cultureel erfgoed. Het 'verhaal van de polder' betreft ons Werelderfgoed, de ontstaansgeschiedenis van de polder en als onderdeel de architectuur in Nagele. Dit 'verhaal' wordt zoveel mogelijk in samenhang en zonder dubbelingen verteld. Hiervoor is samenwerking en afstemming voorwaarde. Wij zien dit in de vorm van een multifunctioneel Werelderfgoedcentrum. Dit dient als fysiek startpunt in de Noordoostpolder, van waaruit het verhaal van de polder verder kan worden beleefd en verteld.

5.4. Samenwerking en samenhang

Instellingen en initiatiefnemers werken zoveel mogelijk samen en brengen samenhang aan door multidisciplinair te werken. Onze cultuurmiddelen kunnen maar één keer uitgegeven worden, dus daar waar een bundeling van krachten ontstaat en samenwerking binnen één accommodatie mogelijk is, heeft dat de voorkeur. We gaan op zoek naar zoveel mogelijk synergiemogelijkheden.

5.5. Een bloeiend cultureel verenigingsleven

We investeren in de Kracht van Noordoostpolder en in ons culturele klimaat. Ons actieve lokale verenigingsleven draagt bij aan het bevorderen van de eigen kracht en de sociale samenhang. Een bloeiend cultureel verenigingsleven bevordert de leefbaarheid, de sociale samenhang en de aantrekkelijkheid van de Noordoostpolder.

5.6. Nieuwe beleving van cultuur als visitekaartje voor de polder

Vernieuwende en bijzondere culturele initiatieven door (semi)professionals van binnen en buiten de polder geven een impuls aan het culturele leven in de Noordoostpolder, haar inwoners en bezoekers van buiten de gemeente. Er gaat een zeker visitekaartje van uit. Het is goed voor het imago van de Noordoostpolder.

5.7. De culturele infrastructuur beweegt mee

Met onze partners gaan we aan de slag. We verbinden voorwaarden aan subsidies waarop we scherp sturen, maar de uitvoering laten we aan de deskundigen over. We nemen daarbij een meer gepaste afstand. Bij aanvragen voor incidentele subsidies vragen we wat terug van de aanvragers.

5.8. We onderhouden en tonen onze Beeldende kunst

Onze waardevolle collectie monumentale kunst (kunst in de openbare ruimte) en de gemeentelijke kerncollectie zijn zorgvuldig opgebouwd en weerspiegelen verschillende tijdsstromingen. We zorgen ervoor dat ons kunstbezit goed wordt onderhouden. Dat kunnen we alleen doordat we voorlopig geen nieuwe kunstwerken aanschaffen.

6. Wat betekent dit?

Hieronder werken we specifiek uit wat het vaststellen van de acht speerpunten precies betekent voor de concretisering van ons cultuurbeleid.

6.1. Aandacht voor onze structurele culturele partners

Met vier instellingen blijven we een structurele subsidierelatie onderhouden. Bij hen zijn de belangrijkste opdrachten neergelegd. Het betreft culturele activiteiten die niet in stand gehouden kunnen worden zonder dat de gemeente daar via subsidiemiddelen aan bijdraagt.

6.1.1. FlevoMeer Bibliotheek

De moderne bibliotheek dient veel meer doelen dan het 'schuiven van boeken'. De kerntaak verschuift van collectioneren naar informeren. Bibliotheekwerk draagt bij aan het bevorderen van de leesvaardigheid en daardoor aan het verhogen van het opleidingsniveau van inwoners. Het draagt bij aan het voorkomen en tegengaan van laaggeletterdheid, bevordert digitale vaardigheden en steeds meer is de basisbibliotheek een plek voor ontmoeting en debat. De FlevoMeer Bibliotheek werkt nauw samen met andere partners en ontwikkelt zich steeds meer tot een netwerkorganisatie. De FlevoMeer Bibliotheek werkt ook samen met het onderwijs en draagt bij aan de schoolbibliotheken door deze collectioneel en inhoudelijk te faciliteren. De bibliotheek draagt dus bij aan verschillende gemeentelijke doelstellingen.

De FlevoMeer Bibliotheek (FMB) heeft in de afgelopen jaren de verschillende bezuinigingen aangegrepen om te bewijzen dat zij als cultureel en maatschappelijke ondernemer innoveert en een ander, toekomstgericht, gezicht laat zien. Dat gezicht sluit aan bij de nieuwe bibliotheekwet: de Wsob (Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen). De Wsob geeft aan dat elke gemeente zelf kan kiezen of en in welke mate zij een bibliotheek in stand houdt, mits het stelsel van bibliotheekvoorzieningen wel blijft bestaan.

Aangezien de bibliotheek bijdraagt aan verschillende belangrijke gemeentelijke doelstellingen, achten we het gerechtvaardigd de FMB op het huidige niveau in stand te houden. De taken leggen we vast in een jaarlijkse Subsidieuitvoeringsovereenkomst.

Beslispunt 3: Met de FlevoMeer Bibliotheek blijven we een vaste subsidierelatie onderhouden op het niveau van 2016 (op indexeringen na).

Beslispunt 4: De centrale vestiging van onze bibliotheek in Emmeloord zien we als een centrumvoorziening.

6.1.2. Cultuurbedrijf

We hebben vier belangrijke opdrachten belegd bij Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder. Het betreft de opdrachten Onderwijs (Cultuureducatie), Talentontwikkeling (lessen en cursussen), Podia en de opdracht Erfgoedmuseum, Exposities & Kunstuitleen. Het Cultuurbedrijf is op 1 januari 2015 van start gegaan en is voortgekomen uit een verzelfstandiging van de, toen nog gemeentelijke afdeling, Culturele Zaken en het opgaan in het Cultuurbedrijf van Theater 't Voorhuys.

Om goed aan haar opdrachten uitvoering te kunnen geven zal het Cultuurbedrijf zich organisatorisch en inhoudelijk moeten blijven door ontwikkelen. Dat is nodig om de exploitatie gezond te houden en om optimaal te kunnen voldoen aan de nieuwe taak als cultureel ondernemer en culturele netwerkpartner.

Dit betekent dat het Cultuurbedrijf een veranderagenda zal moeten doorvoeren. Het Cultuurbedrijf werkt daarom aan een nieuw Bedrijfsplan. Het Cultuurbedrijf heeft de tijd nodig om zich als culturele partner te bewijzen en daarvoor is het wenselijk het subsidieniveau niet te verlagen, tenzij wijzigingen in de opdrachten daartoe aanleiding geven.

Beslispunt 5: De culturele opdrachten die bij het Cultuurbedrijf zijn belegd blijven we voor onze gemeente subsidiëren via een subsidie. Deze subsidie zal in principe (op indexeringen na) niet hoger worden.

Beslispunt 6: We beschouwen het Cultuurbedrijf in Emmeloord als centrumvoorziening.

Naar verwachting zal de gevraagde output en daarmee de Subsidieuitvoeringsovereenkomst met het Cultuurbedrijf wijzigen op grond van de beoordeling van het Bedrijfsplan van het Cultuurbedrijf.

Beleidsvoornemen 1: Op basis van het Bedrijfsplan van het Cultuurbedrijf zal een apart besluit genomen worden over eventuele aanpassingen van de afspraken in de Subsidieuitvoeringsovereenkomst.

Op onderdelen kunnen de ambities omhoog, op enkele onderdelen is wellicht bijstelling naar beneden nodig. De balans tussen de hoogte van de budgetsubsidie en de tegenprestaties die we daaraan koppelen dient in verhouding te blijven.

We willen bij de opdracht aan het Cultuurbedrijf onderstaande speerpunten voor ogen houden:

- Herstel bezoekersaantallen theater en herstel commerciële verhuringen zakelijke markt;
- Groei van particuliere en zakelijke abonnementen Kunstuitleen;
- Een sluitende begroting;
- Organisatie professioneel, resultaatgericht en toekomstbestendig inrichten;
- Verder versterken van de marketing;
- Versterken netwerkfunctie met amateurverenigingen, culturele ondernemers en anderen;
- Handhaven gereduceerde tarieven voor amateurkunstverenigingen en het creëren van een 'midden'-tarief voor Artistique en andere commerciële aanbieders;
- Inzetten van een vrijwilligersorganisatie;
- Prioriteit aan Cultuureducatie op PO en VO, meer aandacht aan doorgaande leerlijn: culturaanbod naschools in en om de scholen;
- Vrijetijdsaanbod (Cursorisch) eerste vier jaar gesubsidieerd: daarna minimaal kostendekkende tarieven;
- Extra aandacht voor doelgroep senioren (hoger bestedingspatroon, toenemend aantal senioren, nog te weinig aanbod voor deze doelgroep);
- Tussentijds vernieuwen en aanbrengen van meer focus in de presentatie van het verhaal Werelderfgoed Schokland, waarbij de samenwerking moet worden gezocht met de gebiedspartners;
- Natuurpodium Schokland beter benutten en intensiever programmeren.

6.1.3. Definitieve huisvesting en tussentijdse investeringen Cultuurbedrijf

De afgeschreven huisvesting van het Theater, Muzisch Centrum en Museum Schokland vormen een belangrijke uitdaging voor de toekomst. Over de mogelijke ontwikkelingen rond het vastgoed op Schokland en voor de centrumfuncties in Emmeloord hebben we altijd geloofd in synergievoordelen als het Cultuurbedrijf vanuit één gebouw kan opereren.

Toekomstbestendige herinvesteringen zijn essentieel voor het bereiken van synergie en het genereren en vasthouden van inkomsten. Die doelstelling blijven we voor ogen houden. Nu het Cultuurbedrijf gebruik maakt van meerdere gebouwen, wordt een deel van de taakstellende bezuinigingen niet gehaald en heeft het Cultuurbedrijf te maken met dislocatiekosten.

Het lijkt wenselijk tussentijds te investeren in het theatergebouw en in de museale presentatie van Museum Schokland. Het is ook hard nodig omdat langer wachten met ingrepen in de gebouwen niet verantwoord is. De gebouwen hebben onderhoud nodig en (beperkte) functionele aanpassingen.

Beleidsvoornemen 2:

Met betrekking tot tussentijdse investeringen van het Cultuurbedrijf hebben wij een positieve grondhouding, mits hieraan een sluitende Businesscase ten grondslag ligt en indien het Cultuurbedrijf zelf een deel van de benodigde investeringssom op zich neemt.

Beleidsvoornemen 3:

We onderzoeken in deze beleidsperiode hoe de uiteindelijke definitieve huisvesting van (onderdelen van) het Cultuurbedrijf vorm kan worden gegeven.

In bijlage 1 treft u hiervoor een procesvoorstel aan.

6.1.4. Luister 527

Onze lokale omroep, Luister 527, (Stichting Lokale Omroep Noordoostpolder), is zichzelf aan het vernieuwen, is verhuisd naar een nieuwe studio en heeft plannen voor de toekomst die aansluiten op de Mediawet, maar ook op het convenant dat OLON en VNG hebben gesloten. Met de lokale omroep gaan we een convenant opstellen waarbij we voor vier jaar een hogere structurele subsidie verlenen en meer tegenprestaties verwachten.

Hiervoor is in de Programmabegroting 2016-2019 een verhoging van het budget meegenomen (van € 19.976 naar € 32.500).

Aanpassing van het beleid is nodig om in de toekomst te blijven voldoen aan de vereisten betreffende de bekostiging en aan Mediawet 2008 en het Vernieuwingsconvenant VNG-OLON. We gaan dit zorgvuldig evalueren en op basis daarvan voor de periode na 2019 opnieuw een besluit nemen.

Beslispunt 7: We nemen in dit cultuurbeleid de door het college in 2015 vastgestelde uitgangspunten voor het Mediabeleid (zie bijlage 2) nu als beleidskaders integraal over.

De lokale omroep wil investeren in kabel-tv uitzendingen, zodat zij haar eigen inkomsten kan verhogen via reclame-inkomsten. Voor die investering is mogelijk een eenmalige investeringssubsidie nodig.

Beleidsvoornemen 4: We staan in beginsel positief tegenover een eenmalige investering in onze lokale omroep, maar zullen deze pas definitief beoordelen na gesprekken met de aanvrager over concrete inzet en voorwaarden en nemen daarover een apart besluit.

6.1.5. De Klos

Gedurende de afgelopen beleidsperiode is besloten om Open Jongerencentrum De Klos een structurele subsidie te verlenen. Dit is gedaan vanuit de gedachte dat we OJC De Klos beschouwen als een culturele instelling annex poppodium. We verbinden voorwaarden aan de subsidie, namelijk dat er sprake zal zijn van doelgroep verbreding en het verhogen van de

bezettingsgraad. De Klos is een ontmoetings- en leerplaats voor jongeren die geïnteresseerd of praktiserend zijn in (lokale) popmuziek en in licht- en geluidstechniek.

Beslispunt 8: We blijven gedurende deze beleidsperiode OJC De Klos subsidiëren op het niveau van 2016.

6.2. Onze jeugd bereiken we via cultuureducatie op scholen

Omdat ons speerpunt is dat we willen beginnen bij de jeugd, geeft de gemeente dit aan bij alle opdrachten aan het Cultuurbedrijf. De hoogste prioriteit ligt bij het in stand houden van de steunfunctie Onderwijs die het aanbod cultuureducatie verzorgt en op scholen de inbedding van cultuureducatie bevordert.

De cultuurcoaches geven hier –via de Regeling Brede Impuls Combinatiefuncties- nog eens een extra impuls aan. Zij geven roulerend, op basisscholen, muzikale vorming en andere culturele lessen (beeldend) en zorgen ervoor dat culturele vorming door de scholen wordt ingebed in het curriculum. Dat gebeurt op een wijze waardoor een school er later zelfstandig mee door kan gaan.

Beslispunt 9: De jeugd blijft ook in de komende beleidsperiode prioritaire doelgroep.

Beslispunt 10: We verlenen prioriteit aan het in stand houden van de steunfunctie Onderwijs, waardoor binnen- en buitenschoolse cultuureducatie op scholen wordt gewaarborgd.

6.3. Vertellen van 'Het verhaal van de polder'

De Noordoostpolder heeft een bijzondere wordingsgeschiedenis. Het is ontworpen aan de tekentafel en is ook in zijn geheel uitgevoerd als destijds bedacht. Bewoners zijn volgens strikte criteria geselecteerd en naar de Noordoostpolder gekomen. Onze pioniers hebben de Noordoostpolder zelf opgebouwd en daarmee is ook een rijk verenigingsleven ontstaan. Met de inpoldering werd het eiland Schokland een eiland op het droge. Door de bijzondere archeologie die daar is aangetroffen, werd 6.000 jaar aaneensluitende bewonersgeschiedenis van Schokland ontsloten. En werd Schokland en omgeving het eerste Werelderfgoed van Nederland.

We zijn soms wat bescheiden, maar toch ook allemaal trots op ons erfgoed. De polder is nieuw, maar heeft op het gebied van Cultureel Erfgoed bijzonder veel te vertellen.

Onze historie verdient het om ook in de nieuwe beleidsperiode een prominente plek te krijgen.

Het is speerpunt van ons Erfgoedbeleid dat 'het verhaal' meer bekendheid krijgt en dat activiteiten die bijdragen tot het vertellen van het verhaal van de polder door de gemeente worden ondersteund.

Beslispunt 11: Wij willen blijvend prioriteit geven aan het faciliteren van activiteiten die bijdragen tot het vertellen van 'het verhaal van de polder'. We willen dat bereiken door optimaal samen te werken en dubbelingen te voorkomen.

Om ervoor te zorgen dat er meer samenhang, samenwerking en onderlinge verbindingen ontstaan tussen de verschillende bestaande initiatieven die hierin bijdragen, willen we onderzoeken of daarin een (Wereld)Erfgoedcentrum als centraal punt of een centraal samenwerkingsverband tot de mogelijkheden behoort.

Uiteraard kan dat consequenties hebben voor de huidige infrastructuur. Bovendien raakt dit ook aan andere processen, zoals het VER-traject.

Omdat Schokland per jaar 150.000 mensen trekt en bovendien Werelderfgoed is, achten we Schokland in eerste instantie de meest logische plek voor een dergelijk

(Wereld)Erfgoedcentrum: daar is immers het grootste publieksbereik te halen. We stellen ons voor dat van daar uit verbindingen worden gelegd met al onze parels in de Noordoostpolder, zoals bijvoorbeeld Nagele, Urk, het Waterloopbos. De wijze waarop willen we nader onderzoeken.

Beleidsvoornemen 5: Samen met andere partners gaan we de haalbaarheid en consequenties onderzoeken van een gezamenlijk (Wereld)Erfgoedcentrum. Besluitvorming hierover vindt apart plaats

Het betreft hier een open proces dat inhoudelijk en qua uitvoering nog verschillende kanten op kan. In Bijlage 1 doen we hiervoor een procesvoorstel.

6.4. Een bloeiend cultureel verenigingsleven

Amateurverenigingen zoals muziekkorpsen, toneelverenigingen en koren dragen bij aan het culturele klimaat. Een bloeiend verenigingsleven draagt er toe bij dat mensen elkaar, via hun hobby, ontmoeten en zich aan elkaar verbinden. Hun activiteiten dragen bij aan de leefbaarheid van wijken en dorpen en het zelf organiserend vermogen van de inwoners van Noordoostpolder.

Beslispunt 12: We blijven de lokale amateurkunsten ondersteunen met incidentele subsidie.
Beslispunt 13: Voor verenigingen die voorheen een waarderingssubsidie kregen, die wegens bezuinigingen zijn afgebouwd, maken we budget vrij om hen in staat te stellen voor hun culturele activiteiten incidentele subsidie aan te vragen, mits daarvoor de financiële noodzaak aantoonbaar is.

We hebben goede ervaringen met lokale initiatieven als Festival Oord, NOPPOP, Theateronderneming Prins te Paard en La Mascotte. Zij dragen in het bijzonder bij aan onze levendige culturele infrastructuur en hebben bewezen onder de inwoners van Noordoostpolder een groot draagvlak te hebben gecreëerd.

Beslispunt 14: We blijven onze gevestigde culturele partners, die zich in het verleden hebben bewezen, de mogelijkheid bieden om een beroep te doen op incidentele subsidies, maar we geven ze geen structureel plekje in ons beleid. Dit om te voorkomen dat andere initiatieven niet gehonoreerd zouden kunnen worden omdat de budgetten beperkt zijn.

6.5. We handhaven het subsidiebudget 'Culturele Visitekaartjes'

Vernieuwende en bijzondere culturele initiatieven door (semi)professionals van binnen en buiten de polder geven een impuls aan het culturele leven in de Noordoostpolder, haar inwoners en bezoekers van buiten de gemeente. Er gaat een zeker visitekaartje van uit en bevordert de naamsbekendheid van cultureel Noordoostpolder.

Beslispunt 15: We handhaven het subsidiebudget Culturele Visitekaartjes, maar verlagen per 2017 wegens onderbesteding het subsidieplafond hiervan van € 22.000 naar € 19.500 per jaar.

6.6. We koesteren onze Beeldende Kunst

In juli 2012 heeft de gemeenteraad de Beleidsnotitie Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte 2012-2016 'Beeldbepalend' vastgesteld. De kaders die toen zijn vastgesteld zijn:

1. De gemeente ziet haar beeldende kunst in de openbare ruimte als meest laagdrempelige kunstuiting om kennis mee te maken. Speerpunt van beleid is dat elke inwoner van Noordoostpolder kennis kan nemen van verschillende disciplines van kunst en cultuur.
2. Beeldende kunst is beeldbepalend. En spraakmakend. Iedereen heeft er zijn mening over. De gemeente wil deze meningsvorming, dit 'gesprek' over de waarde van kunst bevorderen. Het is het begin van kunstbeleving.
3. De gemeente wil door middel van haar monumentale kunstcollectie de culturele aantrekkelijkheid van Noordoostpolder bevorderen en uitdragen. Zij ziet haar openbaar kunstbezit als visitekaartje van de gemeente.
4. Aangezien beeldende kunst in de openbare ruimte de kwaliteit en beleving van de openbare ruimte bepaalt en als visitekaartje dient voor de gemeente, wil de gemeente dat haar openbaar kunstbezit artistiek verantwoord is, door artistieke kwaliteit voorop te stellen boven kwantiteit.
5. Ook voor herplaatsingen en vervanging van kunstwerken dient blijvend aandacht te zijn. Indien een kunstwerk uit de collectie wordt gehaald, wordt er in principe een ander kunstwerk voor in de plaats aangekocht. Dit vanuit het besef dat het historisch perspectief en het herkennen van verschillende tijdsbeelden maakt dat een collectie compleet is en dat inwoners onwillekeurig gevoel opdoen voor tijdsbeelden en daaraan verbonden kunststromingen.

Na vaststelling van deze kaders heeft de gemeenteraad besloten het budget voor aankopen van nieuwe beeldende kunst te verlagen. Daardoor zullen we in de komende beleidsperiode geen nieuwe werken aankopen, maar wel zorg dragen voor een goed onderhoud van het bestaande kunstareaal.

Beslispunt 16: We blijven zorg dragen voor een goed onderhoud en beheer van het bestaande kunstareaal, zowel onze binnen- als buitenkunst.

Beslispunt 17: Er worden geen nieuwe kunstwerken aangekocht.

Beslispunt 18: Indien er herplaatsing of vervanging van kunstwerken aan de orde is, nemen we daarvoor een apart besluit.

In 2016 zal het 7e Flevolands landschapskunstwerk PIER + HORIZON worden gerealiseerd in het Zwarte Water bij Kraggenburg, dat in het bezit komt van onze gemeente.

7. De rol van de gemeente

We zien dat de samenleving verandert. Dat geldt ook voor ons culturele leven. Daar past ook een andere opstelling van de gemeente bij. We nemen meer afstand en laten meer over aan het initiatief van onze inwoners.

7.1. Rol van de gemeente wijzigt

1. We verwachten tegenprestaties die we vastleggen in Subsidieuitvoeringsovereenkomsten.
2. We verwachten inhoudelijke en financiële verantwoording en tussentijdse rapportages.
3. We zien scherp toe en sturen op de gerealiseerde output en de financiële resultaten.
4. We bemoeien ons minder met de wijze van organiseren, de wijze van uitvoeren en met de eigen keuzes van culturele instellingen.
5. De gemeente neemt de rol in van toezichthouder en bewaker van subsidiebudgetten en stimuleert de instellingen steeds meer cultureel ondernemer te zijn: dat betekent ook → meer loslaten.
6. De gemeente straalt vertrouwen uit en stelt zich op als stimulator: de wijze waarop de huidige culturele infrastructuur nu opereert vraagt niet om betutteling en doorgeslagen bemoeienis.
7. De gemeente houdt de regie op haar cultuurdoelstellingen, maar houdt zich niet bezig met de uitvoering.
8. De gemeente streeft nog steeds naar samenhang en samenwerking, maar heeft dit in haar afspraken met de partijen voldoende vastgelegd en geeft die opdracht dus uit handen. De gemeente voert er geen actieve regie meer op, maar ziet toe en beoordeelt. Behalve in het proces richting Werelderfgoedcentrum en het proces richting centrale huisvesting voor het Cultuurbedrijf.
9. De gemeente streeft ernaar initiatieven uit de samenleving zoveel mogelijk te stimuleren, maar niet automatisch via de subsidiekraan: de gemeente kan als netwerkpartner bijdragen aan een passende vorm om activiteiten te organiseren, en ziet de professionele culturele instellingen in eerste instantie als dé partijen die hierin verbinden en faciliteren.
10. Binnen het cultuurbeleid wordt de gelegenheid geboden aan burgers om de gemeente 'uit te dagen'. Dat betekent dat er gekeken kan worden onder welke voorwaarden gemeentelijke taken en diensten op het gebied van Cultuurbeleid (deels) overgenomen kunnen worden. De inwoners kunnen dan (co)producent worden en beter inspelen op lokale behoeften, zoals het zelf creëren, maken en aanleggen van kunstwerken of verfraaiingen in de openbare ruimte. Als er overeenstemming is tussen gemeente en initiatiefnemer, kan hiervoor ook een incidentele subsidie worden aangevraagd.

Beslispunt 19: Gedurende de beleidsperiode van dit nieuwe cultuurbeleid hanteren we de in paragraaf 7.1. van deze nota genoemde uitgangspunten in onze opstelling jegens onze culturele sector, initiatiefnemers en onze inwoners.

7.2. Cultuursubsidies herijken

7.2.1. Gereduceerde tarieven

Amateurverenigingen zijn er bij gebaat tegen lage tarieven oefenruimten en faciliteiten voor optredens te kunnen huren. Als er marktconforme tarieven zouden moeten worden betaald,

kan dat voor hen de nekslag betekenen als dat niet via subsidie kan worden gecompenseerd. De gemeente heeft geen budgetten beschikbaar om compensatie van huur te kunnen verlenen maar heeft er (vanuit beleidspeerpunt 5.5.) belang bij dat er tegen een gereduceerd tarief van repetitieruimten of podia voor optredens gebruik kan worden gemaakt.

De gemeente heeft met het Cultuurbedrijf in de Subsidieuitvoeringsovereenkomst 2015-2018 globaal vastgelegd dat dergelijke voorzieningen voor amateurverenigingen er moeten zijn.

Beslispunt 20: De gemeente ziet er op toe dat amateurverenigingen tegen gereduceerde tarieven repetitieruimte kunnen huren bij het Cultuurbedrijf en dat zij voor een gereduceerd tarief gebruik kunnen maken van de podia van het Cultuurbedrijf. Dit doet zij om de amateurkunst te bevorderen en in stand te houden.

7.2.2. Van waarderingssubsidies naar incidentele activiteitensubsidies

De gemeente streeft ernaar een goede mix te vinden tussen het stimuleren van de lokale amateurkunst enerzijds en (semi)professionele kunstbeoefening anderzijds. Steeds meer lijkt de scheidslijn tussen amateurkunst en professionele kunsten af te nemen en dus zal hierin het onderscheid vervagen. Specifieker maken we een en ander door te spreken over het lokale (amateurkunst)verenigingsleven enerzijds en de gevestigde instellingen en professionele kunstbeoefenaars anderzijds.

Beslispunt 21: De gemeente wil passieve en actieve amateurkunstbeoefening zoveel mogelijk stimuleren door het lokale verenigingsleven te blijven ondersteunen als dat nodig is.

De gemeente wil muziekkorpsen, toneelverenigingen en koren via het cultuurbeleid blijven waarderen als daarvoor de financiële noodzaak aantoonbaar is. Zij dragen bij aan het culturele klimaat en een bloeiend verenigingsleven waarin mensen elkaar, via hun hobby, ontmoeten en zich aan elkaar verbinden. Hun activiteiten dragen bij aan de leefbaarheid van wijken en dorpen en het zelf organiserend vermogen van de inwoners van Noordoostpolder. Zie ook: [beslispunt 12](#).

Beslispunt 22: Ter uitvoering van beslispunten 12, 13 en 14 treft de gemeente met ingang van 2017 de in paragraaf 7.2.2. van deze nota genoemde financiële maatregelen.

- Voorheen was er € 22.000 beschikbaar voor waarderingssubsidies amateurkunsten. Dit budget willen we weer opnemen in de begroting vanaf 2017, omdat het huidige subsidiejaar al loopt.
- Op deze wijze wordt uitvoering gegeven aan de motie 2015-05-16A (heroverwegen besluit waarderingssubsidies voor amateurkunst via de nieuwe Cultuurnota 2016-2020).
- Gebleken is dat het subsidiebudget Cultureel Visitekaartjes jaarlijks wordt benut voor € 19.500 (beschikbaar is € 22.000). Voorgesteld wordt het subsidieplafond vanaf 2017 te verlagen naar € 19.500
- De verdere voorwaarden en criteria om in aanmerking te komen voor subsidie zal het college apart verwerken in een beleidsregel Subsidies Cultuur.

Dat brengt de volgende budgettaire verschuivingen met zich mee:

Structureel budget vanaf 2017

Benodigd budget	€ 40.000,00
Beschikbaar budget	€ 30.500,00
Benodigde extra middelen	€ 9.500,00 ⁽¹⁾

Incidenteel budget vanaf 2017

Culturele visitekaartjes € 19.500,00

Dekking: reserve Beeldende kunst en Cultuurbeleid (BKC)

(1) onder voorbehoud van goedkeuring door de raad

N.B.:

De raad heeft in november 2011 besloten het subsidiebudget 'Culturele Visitekaartjes' (V220) te halen uit de reserve BKC. Het betreft hier dus feitelijk geen structureel budget.

Deze wijze van dekking was mogelijk omdat het benodigde budget vrijwel van de zelfde omvang was als de jaarlijkse rentetoevoeging.

Als de reserve BKC meer wordt aangesproken, is dat niet meer het geval en dienen we een ander besluit te nemen.

<p>Beleidsvoornemen 6: Het additioneel benodigde (structurele) budget ad € 9.500 wordt opgenomen in de primitieve programmabegroting 2017-2020. Hierover vindt aparte besluitvorming plaats.</p>

8. Financiën

De meeste budgetten liggen al vast. Voor een aanvullend budget ten behoeve van de stimulering van de amateurkunsten, waarbij ook ruimte is voor verenigingen die voorheen een waarderingssubsidie ontvingen, geldt dat deze maatregel pas in 2017 van kracht gaat. Het huidige subsidiejaar is al begonnen en de waarderingssubsidies worden in 2016 nog afgebouwd.

Het additioneel benodigde (structurele) budget ad € 9.500 wordt opgenomen in de primitieve programmabegroting 2017-2020. Hierover vindt dus nog besluitvorming plaats. Zonder het benodigde extra budget van € 9.500 zal het Subsidiebudget Amateurkunst vanaf 2017 lager zijn, zodat wellicht verdringing kan optreden.

8.1. Totaaloverzicht huidige cultuurbudgetten

Hieronder treft u een overzicht aan van het budget:

VOORGESTELDE OPZET MEERJARENBEGROTING CULTUUR			meerjarenbegroting			
Product	Productomschrijving	Doeleinde	2016	2017	2018	2019
P584	Openbare bibliotheek	Bibliotheekwerk	1.009.580,00	999.580,00	999.580,00	999.580,00
P653/654/656	Kunstzinnige Vorming, Museum, Theater	Cultuurbedrijf (inclusief compensatie huur)	1.984.347,00	1.984.347,00	1.984.347,00	1.984.347,00
P563	Jeugbeleid	OJC De Klos	4.000,00	4.000,00	4.000,00	4.000,00
P657	Lokale Omroep	Lokale Omroep (2016-2020)	32.500,00	32.500,00	32.500,00	32.500,00
P594	Sportstimulering	Combinatiefunctie Cultuurcoaches (2015-2019)	28.600,00	28.600,00	28.600,00	28.600,00
V028	Jeugdactiviteiten	Combinatiefunctie Cultuurcoaches (2015-2019)	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
P651	Beeldende Kunst	Diverse uitgaven inzake beeldende kunst	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00
P653	Kunstzinnig Vorming	Subsidies Amateurkunst	20.500,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
V220	Culturele Visitekaartjes	Culturele Visitekaartjes	22.000,00	19.500,00	19.500,00	19.500,00
P658	Oudheidkunde	Oudheidkunde (Commissie v.d. Lijn)	1.220,00	1.220,00	1.220,00	1.220,00
			3.118.747,00	3.125.747,00	3.125.747,00	3.125.747,00
Verschil t.o.v. 2016:			-	-7.000,00	-7.000,00	-7.000,00
lagere onttrekking uit de reserve Beeldende Kunst en Cultuurbeleid			-	-2.500,00	-2.500,00	-2.500,00
Extra opnemem in de primitieve begroting 2017-2020			-	-9.500,00	-9.500,00	-9.500,00

9. Overzicht beslispunten en Beleidsvoornemens uit deze nota

Beslispunten:

1. Op basis van de evaluatie van de voorgaande beleidsperiode, de input vanuit het cultureel middenveld en op grond van de genoemde cijfers en onderzoeken, stellen we de nieuwe visie voor ons cultuurbeleid vast;
2. Op basis van onze visie stellen we acht speerpunten vast voor ons cultureel beleid.
3. Met de FlevoMeer Bibliotheek blijven we een vaste subsidierelatie onderhouden op het niveau van 2016 (op indexeringen na).
4. De centrale vestiging van onze bibliotheek in Emmeloord zien we als een centrumvoorziening.
5. De culturele opdrachten die bij het Cultuurbedrijf zijn belegd blijven we voor onze gemeente subsidiëren via een budgetsubsidie. Deze budgetsubsidie zal in principe (op indexeringen na) niet hoger worden.
6. We beschouwen het Cultuurbedrijf in Emmeloord als centrumvoorziening.
7. We nemen in dit cultuurbeleid de door het college in 2015 vastgestelde uitgangspunten voor het Mediabeleid (zie Bijlage 2) nu als beleidskaders integraal over.
8. We blijven gedurende deze beleidsperiode OJC De Klos subsidiëren op het niveau van 2016.
9. De jeugd blijft ook in de komende beleidsperiode prioritaire doelgroep.
10. We verlenen prioriteit aan het in stand houden van de steunfunctie Onderwijs, waardoor binnen- en buitenschoolse cultuureducatie op scholen wordt gewaarborgd.
11. Wij willen blijvend prioriteit geven aan het faciliteren van activiteiten die bijdragen tot het vertellen van 'het verhaal van de polder'. We willen dat bereiken door optimaal samen te werken en dubbelingen te voorkomen.
12. We blijven de lokale amateurkunsten ondersteunen met incidentele subsidie.
13. Voor verenigingen die voorheen een waarderingssubsidie kregen, die wegens bezuinigingen zijn afgebouwd, maken we budget vrij om hen in staat te stellen voor hun culturele activiteiten incidentele subsidie aan te vragen, mits daarvoor de financiële noodzaak aantoonbaar is.
14. We blijven onze gevestigde culturele partners, die zich in het verleden hebben bewezen, de mogelijkheid bieden om een beroep te doen op incidentele subsidies, maar we geven ze geen structureel plekje in ons beleid. Dit om te voorkomen dat andere initiatieven niet gehonoreerd zouden kunnen worden omdat de budgetten beperkt zijn.
15. We handhaven het subsidiebudget Culturele Visitekaartjes, maar verlagen per 2017 wegens onderbesteding het subsidieplafond hiervan van € 22.000 naar € 19.500 per jaar.
16. We blijven zorg dragen voor een goed onderhoud en beheer van het bestaande kunstareaal, zowel onze binnen- als buitenkunst.
17. Er worden geen nieuwe kunstwerken aangekocht.
18. Indien er herplaatsing of vervanging van kunstwerken aan de orde is, nemen we daarvoor een apart besluit.
19. Gedurende de beleidsperiode van dit nieuwe cultuurbeleid hanteren we de in paragraaf 7.1. van deze nota genoemde uitgangspunten in onze opstelling jegens onze culturele sector, initiatiefnemers en onze inwoners.

20. De gemeente ziet er op toe dat amateurverenigingen tegen gereduceerde tarieven repetitieruimte kunnen huren bij het Cultuurbedrijf en dat zij voor een gereduceerd tarief gebruik kunnen maken van de podia van het Cultuurbedrijf. Dit doet zij om de amateurkunst te bevorderen en in stand te houden.
21. De gemeente wil passieve en actieve amateurkunstbeoefening zoveel mogelijk stimuleren door het lokale verenigingsleven te blijven ondersteunen als dat nodig is.
22. Ter uitvoering van beslispunten 12, 13 en 14 treft de gemeente met ingang van 2017 de in paragraaf 7.2.2. van deze nota genoemde financiële maatregelen.

Beleidsvoornemens:

1. Op basis van het Bedrijfsplan van het Cultuurbedrijf zal een apart besluit genomen worden over eventuele aanpassingen van de afspraken in de Subsidieuitvoeringsovereenkomst.
2. Met betrekking tot tussentijdse investeringen van het Cultuurbedrijf hebben wij een positieve grondhouding, mits hieraan een sluitende Businesscase ten grondslag ligt en indien het Cultuurbedrijf zelf een deel van de benodigde investeringssom op zich neemt.
3. We onderzoeken in deze beleidsperiode hoe de uiteindelijke definitieve huisvesting van (onderdelen van) het Cultuurbedrijf vorm kan worden gegeven.
4. We staan in beginsel positief tegenover een eenmalige investering in onze lokale omroep, maar zullen deze pas definitief beoordelen na gesprekken met de aanvrager over concrete inzet en voorwaarden en nemen daarover een apart besluit.
5. Samen met andere partners gaan we de haalbaarheid en consequenties onderzoeken van een gezamenlijk (Wereld)Erfgoedcentrum. Besluitvorming hierover vindt apart plaats.
- 6: Het additioneel benodigde (structurele) budget ad € 9.500 wordt opgenomen in de primitieve programmabegroting 2017-2020. Hierover vindt aparte besluitvorming plaats.

Bijlage 1

Procesvoorstellen Huisvesting Cultuurbedrijf en (Wereld)erfgoedcentrum

Puzzelstukjes

In het verwachte bedrijfsplan van het Cultuurbedrijf, dat wij als gemeente moeten beoordelen, worden 2 investeringsaanvragen gedaan. De eerste aanvraag betreft een investering in de beurszaal en entree van het theater en de tweede aanvraag betreft een update van de museale presentatie bij Museum Schokland.

Beide aanvragen hebben raakvlakken met veel puzzelstukjes, die allemaal zijdelings met elkaar te maken hebben, zoals.

- ViV
- Nieuwe natuur
- Visie Erfgoed en Ruimte (VER)
- Open planproces De Deel
- Cultuurnota
- Erfgoednota

Waar koersen we op af?

Om de discussie over beide aanvragen gericht te kunnen voeren, zonder de andere puzzelstukjes daar in te vermengen, is het zaak het volgende voor ogen te houden. Het college heeft voor de lange termijn 3 visies (toekomst), waarin kaders zijn neergelegd of nog in wording zijn:

1. Erfgoednota (vertellen van het verhaal van de polder)
2. Cultuurnota (samenhang culturele instellingen)
3. Project Voorzien in Vastgoed (ViV) (synergie binnen gemeentelijk vastgoed)

Deze visies zijn gericht op de situatie die we willen realiseren over 5-10 jaar. Onderdeel daarvan is dat we op de langere termijn het volgende willen:

- één gebouw voor de functies theater en Muzisch centrum;
- een mogelijk (Wereld)erfgoedcentrum samen met partners.

Om tot het realiseren van deze wensen te komen moeten we ten aanzien van de toekomst van Museum Schokland en de huisvesting van het Cultuurbedrijf nog twee processen doorlopen om uiteindelijk tot besluitvorming te kunnen komen.

Proces rondom huisvesting Cultuurbedrijf

Om te komen tot een definitieve afweging met betrekking tot het mogelijk realiseren van één gebouw voor de functies theater en Muzisch centrum, hebben we nog informatie nodig uit enkele lopende processen:

- hoe gaan we om met cultuur, vast te stellen via de cultuurnota;
- wat gaat er gebeuren binnen het proces De Deel;
- hoe willen we voorzieningen faciliteren door middel van gebouwen, vast te stellen in de Visie investeren in Vastgoed.

Zodra deze onderdelen er liggen kunnen we het proces opstarten om tot een visie op toekomstige huisvesting Cultuurbedrijf.

Het college stelt zich nu op het standpunt dat niets doen geen optie is. Daarom zal besluitvorming om te komen tot (ver)nieuwbouw moeten worden voorbereid in de komende beleidsperiode 2016-2019.

Hiervoor komen er sessies met de raadscommissie om scenario's voor te bespreken en uit te werken. Het college zal vervolgens deze verschillende scenario's ter besluitvorming voorleggen. Deze zullen zoveel als mogelijk in relatie tot en in samenhang met de andere genoemde processen worden gezien.

Proces rondom (Wereld)erfgoedcentrum

Het vertellen van het verhaal is het motto van onze Erfgoednota. Daarin wordt aangegeven dat we vooral activiteiten stimuleren die het verhaal van de Noordoostpolder uitdragen. Vanuit het vertellen van het verhaal kijken we beleidsmatig bijvoorbeeld ook naar welke gebouwen gemeentelijk monument zouden moeten worden of welke archeologische vindplaatsen behouden moeten blijven. Dat verhaal willen we graag in samenhang en zonder dubbelingen vertellen, zo stellen we in de Cultuurnota. Dit om de synergie tussen de verschillende organisaties die hier mee bezig zijn te bewerkstelligen.

Aangezien Werelderfgoed Schokland cultureel erfgoed is, hanteren we ook de kaders uit de Erfgoednota in de ontwikkelingen daar. In de huidige Cultuurnota is daarom aangegeven dat er een nieuwe visie wordt gemaakt op hoe we dat 'vertellen van het verhaal' gaan faciliteren op Werelderfgoed Schokland.

Integrale gebiedsontwikkeling Werelderfgoed Schokland

Het traject rondom de toekomst van Museum Schokland (en ook wat te doen met de gebouwen) is in 2014 opgenomen in het project 'integrale gebiedsontwikkeling Werelderfgoed Schokland'.

Binnen dit project worden meerdere ontwikkelingen op elkaar afgestemd, omdat het een samenwerking betreft met alle gebiedspartners en de ontwikkelingen op elkaar van invloed kunnen zijn, of beter, elkaar kunnen versterken.

Proces tot aan besluitvorming

In mei zal de Cultuurnota aan de raad worden voorgelegd. Hierin zijn ook de kaders van de Erfgoednota opgenomen ten aanzien van het vertellen van het verhaal. Deze kaders zijn nodig om vervolgens het volgende te kunnen uitwerken:

- een visie op een centraal vertrekpunt in de Noordoostpolder, met satellieten er om heen;
- uitwerken consequenties van die visie voor de bestaande musea en erfgoedactiviteiten.

In juni zal de commissie SLZ tijdens een werkbezoek op de hoogte gebracht worden van wat alle ontwikkelingen (puzzelstukjes), onderzoeken en gesprekken voor inzichten hebben opgeleverd. Er kan dan vrij gediscussieerd worden over welke kaders de raad zou willen aanbrengen voor het vervolg.

Via een keuzenotitie in juli-september 2016 kunnen die kaders vastgesteld worden door de raad. Deze wordt voorbereid en aangeboden in samenspraak met de gebiedspartners.

Daarna zal een programma van eisen moeten worden uitgewerkt en moet in beeld zijn wat de consequenties zijn voor de huidige infrastructuur.

De komende jaren zullen er ook andere stukken aan de gemeenteraad worden aangeboden die raken aan het proces (Wereld)erfgoedcentrum. Bijvoorbeeld een bestemmingsplanwijziging voor Schokland, een ZZL aanvraag, een cofinanciering voor nieuwe natuur bij Schokland.

De korte termijn

Zoals gezegd verwachten wij als gemeente het bedrijfsplan van het Cultuurbedrijf te moeten beoordelen. De aanvragen van het Cultuurbedrijf betreffen het oplossen van een tijdelijke situatie, tot dat we de visies gerealiseerd hebben.

Niet alle functies zullen het de komende 5 jaar tot aan het realiseren van de visies kunnen volhouden, zoals het theater en het museum. Dus zullen er tussentijds investeringsaanvragen komen bij de gemeenteraad. Deze aanvragen betreffen de verbouw theater en een interne update van Museum Schokland.

Uitgangspunt bij het beoordelen van deze investeringen moet zijn dat het gaat om noodzakelijke en/of omkeerbare investeringen om de komende 5 jaar te kunnen overbruggen.

Medio 2016 zal het college samen met de commissie SLZ het bedrijfsplan van het Cultuurbedrijf en mogelijke keuzes ten aanzien van de investeringsvraagstukken bespreken.

Bijlage 2

Uitgangspunten Mediabeleid gemeente Noordoostpolder 2016-2019

1. Waar gaan we wel over en waarover niet?

De gemeenteraad gaat over twee zaken:

- Instemming met de uitgangspunten van het mediabeleid (kaderstellend) en de daaraan gerelateerde budgetten via de gemeentebegroting.
- Het CvdM aangeven of zij van mening is dat de samenstelling van het Beleids Bepalend Programma orgaan voldoende representatief is voor vertegenwoordiging uit de verschillende geledingen uit de Noordoostpolder.

Het college gaat over de bekostiging.

Die vindt bij voorkeur plaats via het instrument subsidie, zodat resultaten en financiële huishouding kunnen worden getoetst omdat er jaarlijks verantwoording plaatsvindt.

Het college mag sturen op organisatiegraad en mag iets vinden van de begroting.

Daarnaast mag het college in een convenant afspraken maken over tegenprestaties die de lokale omroep, naast de journalistieke taak, moet doen als extra subsidieverplichting.

Zo kan bijvoorbeeld worden afgesproken dat raadsuitzendingen worden verslagen en dat actief gemeentelijk nieuws wordt gebracht.

De gemeente gaat niet over de inhoud, kwaliteit of samenstelling van de programmering: dat doen respectievelijk het CvdM en het PBO. Er is uiteraard sprake van persvrijheid, dus ook daar gaat de gemeente niet over.

2. Waarom Mediabeleid?

2.1 Aanleiding

In het cultuurbeleid (nota 'Vijftig meter boven NOP') staat als doelstelling opgenomen dat de gemeente de lokale omroep in stand wil houden op het niveau van 2009 inclusief indexering en dat waar mogelijk de samenwerking tussen omroepen wordt bevorderd.

Gedurende de beleidsperiode is gebleken dat de financiële situatie van onze lokale omroep mager is: op het moment dat er technische investeringen of vervangingen gedaan moeten worden heeft de stichting daar geen reserves of voorzieningen voor opgebouwd. Er is jaarlijks voor € 1 per huishouden aan subsidie verleend. De vraag is of dat zo moet blijven en of de gemeente daarbij wel voldoende aan haar inspanningsverplichting zoals de Mediawet 2008 die voorschrijft, voldoet. De gemeente bekostigt de omroep middels het instrument subsidie, maar lijkt daarmee niet voldoende middelen in te zetten om ook aan de continuïteit te voldoen. Zonder wijziging van beleid voldoet de gemeente juridisch gezien niet of slechts mager aan de minimale vereisten.

Daarom is het wenselijk dat er uitgangspunten worden vastgesteld voor gemeentelijk Mediabeleid. Deze kunnen dan worden opgenomen in de nieuwe Cultuurnota. Op basis van de gemeentelijke uitgangspunten kunnen we toekomstbestendige afspraken vastleggen met ons lokale media-platform.

2.2 Mediawet 2008

Sinds 2010 zijn de gemeenten op basis van de Mediawet artikel 2.170a verplicht om de lokale publieke omroep in hun gebied te bekostigen. Deze moet daarmee een toereikend media-

aanbod kunnen bieden via televisie, radio, internet en sociale media. Dit voor zover de kosten niet op andere wijze zijn gedekt en op een zodanige manier dat de continuïteit is gewaarborgd. De reguliere programma's dienen vrij te zijn van overheidsinvloed, wel kan de gemeente extra zendtijd inkopen voor speciale communicatie. Een lokale omroep, beter gezegd: een lokaal media-platform bestaat dus uit meer dan alleen lokale radio.

2.3 Vernieuwingsconvenant VNG-OLON 2012

Gelet op dit alles hebben de Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland/OLON en de VNG in juni 2012 het convenant 'Vernieuwing gemeenten-lokale omroepen' gesloten. Daarin staat opgenomen dat het beste aan de Mediawet kan worden voldaan door een omroep gericht op de 'habitat' van de burgers. Een omroep nieuwe stijl gebruikt diverse kanalen. En er is sprake van kwaliteit bij de bedrijfsvoering en de redactie/journalistiek.

3. Wat is Mediabeleid?

Bij mediabeleid gaat het niet om het zelf zenden van de boodschap aan de burger- dat valt onder het communicatiebeleid – maar om het *faciliteren* van doelstellingen van ons lokale media-platform, (volgens de oude terminologie: de "lokale omroep"). Daarbij is de vraag welke doelstellingen van het mediaplatform door de gemeente worden onderschreven en voor welke doelstellingen de gemeente maatschappelijke middelen willen inzetten.

4. Hoe zit het juridisch?

Het College heeft op basis van de Mediawet 2008, art. 2.170a, de zorg voor bekostiging van het functioneren van de lokale publieke media-instelling. Dat heeft zij alleen als de gemeenteraad een advies heeft uitgebracht aan het CvDM en daarbij positief heeft geadviseerd over de vraag of de instelling voldoet aan de eis van representativiteit. (artikel 2.61 tweede lid onder c en artikel 2.62 eerste lid Mediawet).

De bekostiging betreft de vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van de lokale publieke omroepdienst, voor zover die kosten niet op andere wijze zijn gedekt, op zodanige wijze dat op lokaal niveau in een toereikend media-aanbod kan worden voorzien en continuïteit van bekostiging is gewaarborgd.

Dat roept een tweetal vragen op:

1. Wanneer is sprake van een toereikend media-aanbod?

Door de rechter is meerdere malen aangegeven dat het afhangt van de invulling ervan door de lokale omroepen zelf, maar dat er wel een kwalitatieve ondergrens is. Het staat partijen vrij om daarboven méér ambitie te formuleren, maar dat er criteria dienen te zijn om het minimale kwalitatieve niveau vast te leggen.

VNG en OLON hebben daarom die criteria vastgelegd in het vernieuwingsconvenant. Hierin staat dat een lokale omroep tenminste de volgende kanalen moet bedienen om de content te ontsluiten: radio (audio), tv (video), internet (interactieve website en sociale media) en (non)-lineaire distributie⁶.

Voor de kwalitatieve minimale criteria staat opgenomen dat er sprake moet zijn van een professionele geborgde (vrijwilligers)organisatie, kwalitatieve toets door OLON, inbedding van de omroepfunctie in de streek en lokale productie en gebruikmaking van de landelijke infrastructuur.

⁶ Uit: Beleidsinstrumenten gemeentelijke bekostiging lokale omroepen, VNG, maart 2014

Daarnaast staan er journalistieke en redactionele criteria benoemd, zoals kwaliteit en onafhankelijkheid, lokale samenwerking met maatschappelijke organisaties, publieke toegankelijkheid, samenwerking binnen publiek bestel en een representatief en goed functionerend PBO.

2. Wanneer is continuïteit van bekostiging gewaarborgd?

De VNG adviseert hierover, maar er is sprake van een advies: gemeenten zijn hierin autonoom. Tot voor kort gold een streefbedrag per woonruimte van € 1,30. Vanwege het groot onderhoud van het gemeentefonds is dat vanaf 2015 een bedrag per huishouden van € 1,14.

Indien de gemeente ervoor kiest lager dan het adviesbedrag te bekostigen, blijkt uit jurisprudentie, zal zij dat gemotiveerd moeten doen. Nu bekostigt de gemeente Noordoostpolder nog steeds € 1 per huishouden. Bij een gang naar de rechter zal dit juridisch waarschijnlijk geen stand houden: de omroep is niet in staat te reserveren of apparatuur te vervangen en kan niet eigenstandig innoveren en televisieaanbod betalen. Indien er geïnvesteerd zou worden in (kabel)-tv, is de verwachting dat de omroep meer bereik zal krijgen en daardoor ook meer eigen inkomsten kan genereren dan nu het geval is. Indien het huidige budget wordt gehandhaafd kan de omroep niet zelfstandig investeringen doen en is er geen sprake van continuïteit. Tenzij de gemeente of andere partijen bereid zijn om steeds incidenteel geld bij te leggen, bijvoorbeeld door middel van investeringsubsidies.

Tenslotte: indien de gemeente haar huidig beleid handhaaft en de lokale omroep daardoor niet levensvatbaar blijkt, zal zij, bij een eventuele gang naar de rechter vrijwel zeker in het gelijk worden gesteld. Dat blijkt uit jurisprudentie: de gemeente heeft wel duidelijke kaders vanuit de cultuurnota, maar beargumenteert niet waarom zij afwijkt van het advies van de VNG en waarom de huidige (lagere) bekostiging garant staat voor continuïteit. Bij eerdere rechtspraken is dat als zwaarwegend argument genoemd.

Ook zou het kunnen gebeuren dat andere initiatiefnemers zich (opnieuw) melden bij de gemeente als zijnde de nieuwe lokale omroep.

Als dat het geval is dient de gemeente, vanwege haar bekostigingsplicht, een financiële impuls te geven en haar daarna structureel bekostigen. Dat zal in de praktijk duurder uitvallen. Kortom: nieuwe uitgangspunten voor de bekostiging zijn noodzakelijk.

5. Voorstel voor nieuwe bekostigings-uitgangspunten

Als gemeente willen we gedurende de komende vier jaar (met ingang van 2016) voldoen aan de 'VNG-norm' van € 1,14 per huishouden (ongeveer € 22.300). Daarnaast stellen we voor dat we op grond van het Businessplan 2015-2019 van Stichting Lokale Omroep Noordoostpolder (SLON) voor de periode 2016-2019 gedurende deze periode een aanvulling op de € 1,14 per huishouden van € 10.200 beschikbaar stellen. Wel stellen we dat de aanvulling op de 'VNG-OLON-norm' uitsluitend voor genoemde periode is en dat we na vier jaar evalueren.

Verderop in deze nota leest u hiervoor de argumenten.

6. Nieuwe uitgangspunten met focus op de toekomst

Er is een nieuw mediaplatform ontstaat met ambitieuze, toekomstgerichte plannen: het vertrouwen is herwonnen

Onder de naam Luister 527 (en de oude rechtsvorm SLON) heeft een nieuw bestuur een ambitieuze Businesscase ingediend waarin staat opgenomen hoe zij op een toekomst-

bestendige en professionele wijze vorm willen geven aan het lokale media-aanbod. Deze nieuwe organisatie en haar ingediende plannen vormen, hoewel op onderdelen wellicht wat ambitieus, een prima basis. Er is een enorme professioneringsslag doorgevoerd en het is goed om te constateren dat ook Luister 527 zelf in haar plannen duidelijke aandacht besteedt aan de maatschappelijke rechtvaardiging van een lokaal mediaplatform en een sterkere verankering van de lokale omroep in de maatschappij. De omroep vindt het vanzelfsprekend dat voor het ontvangen van gemeenschapsgeld tegenprestaties worden vastgelegd in een convenant met de gemeente. Zij heeft de ambitie om 50% van de inkomsten zelf via sponsoring en reclame-inkomsten te verwerven en hoopt dat zij uiteindelijk zonder steun van de gemeente verder kan.

We laten het verleden achter ons

In het verleden is er veel gebeurd wat niet heeft bijgedragen tot een positieve beeldvorming over de lokale omroep

Om het nieuwe mediabeleid objectief en zakelijk te kunnen formuleren en vast te stellen, helpt het om nu het verleden achter ons te laten en de kaders voor het mediabeleid vast te gaan leggen. Deze kaders kunnen worden opgenomen in de nieuwe cultuurnota.

7. Uitgangspunten voor Mediabeleid 2015-2019

1. Luister 527 is een goede samenwerkingspartner met toekomstgerichte ambitieuze plannen

Uit het door Luister 527 ingediende Businessplan 2015-2019 maken we op dat er grote stappen zijn gezet die vertrouwen geven.

Als we dan toch moeten bekostigen, dan zijn we met dit plan in handen op de goede weg. Het is toe te juichen dat het bestuur bezig is met een professionaliseringsslag en een scheiding van taken, die voorheen erg door elkaar liepen. Bestuur, PBO, redactie, technisch operationele 'manager' en een commerciële medewerker voor pr, fondsenwerving en werven reclame-inkomsten: het worden gescheiden functies.

Eigen inkomsten naar 50%

In haar Businessplan laat 527 zien dat de omroep geen stichting voor een aantal hobbyisten wil zijn, maar een mediaplatform dat een belangrijke rol wil vervullen in de informatievoorziening binnen het sociale domein en hét medium wil zijn voor gemeentelijke nieuwsuitingen, met aparte dorpsredacteuren voor lokale onderwerpen.

We juichen het toe dat Luister 527 nadrukkelijk op zoek is gegaan naar maatschappelijke legitimatie, dat zij tegenprestaties wil leveren voor de bekostiging en een plan heeft opgesteld (hoewel erg ambitieus) om de komende jaren 50% van de inkomsten zelf binnen te halen.

Extra tegenprestaties gerelateerd aan de subsidie

Omroep 527 heeft de gemeente nadrukkelijk uitgenodigd om via een convenant vast te leggen wat er van hen, als extra tegenprestatie, verwacht kan worden:

- Hét podium voor gemeentelijke nieuwsitems;
- Hét podium voor thematische voorlichting aan haar inwoners over ontwikkelingen in het sociale domein

Dat kan worden uitgewerkt aan de hand van een model-convenant zoals is ontwikkeld door de VNG en de OLON. Maar uiteraard zien wij de lokale omroep niet als hét podium, maar als een van de meerdere instellingen die op het vlak van het sociaal domein informatie kunnen bieden.

Ambities reiken soms erg hoog: we plaatsen kanttekeningen

Het plan kent ook de nodige valkuilen of risico's: bij onderdelen van het plan vinden we de omroep wel erg ambitieus. Zij wil meer zijn dan wat de gemeente als kerntaken ziet van de lokale omroep, namelijk lokale nieuwsgaring over alle geleidingen.

Wellicht lukt het Luister 527 om deze ambities waar te maken, maar in de financiering wil de gemeente zich beperken tot die hoofdtaken met de bovengenoemde tegenprestaties.

In het Activiteitenplan fondswerving neemt de omroep zich in haar Businessplan voor met ingang van 2016 € 31.700 aan eigen inkomsten te genereren oplopend tot € 35.395 in de jaren daarna. Er valt nu nog niet te zeggen of deze doelstelling haalbaar is.

Uit intensieve monitoring, evaluaties en sturing via de subsidie en verantwoordingsstukken zal blijken of de ambitie gehaald gaat worden.

Uitgangspunt blijft wel dat indien de inkomsten gaan tegenvallen dit niet moet leiden tot een grotere claim op gemeentelijke subsidie/bekostiging.

2. Kosten gaan voor de baat: we spreken de bereidheid uit serieus te kijken naar eenmalige tegemoetkoming voor het doen van investeringen

Een belangrijke pijler voor de realisering van de plannen is dat Omroep 527 technische investeringen moet kunnen doen om haar doelstellingen te kunnen behalen.

De omroep wil kabel-TV als het belangrijkste item naast de interactieve website gaan gebruiken, in de wetenschap dat het aantal luisteraars naar de reguliere radio zal afnemen. Bovendien: tv en internet zijn media met een groter bereik en ze zijn laagdrempeliger en toegankelijker. Er zal naar verwachting veel meer publiek langs "zappen", wat het voor sponsors en lokale bedrijven interessanter maakt er reclame uitingen en advertenties op te plaatsen.

Daarmee kunnen de opbrengsten sterk worden verhoogd en is de structurele 'claim' op de gemeente in het kader van de bekostiging lager.

Om dit mogelijk te maken zijn echter eenmalige investeringen nodig. Dat geldt ook voor de mobiele zender waarmee men vanuit de dorpen kan uitzenden.

Beide investeringen zien wij als noodzakelijk voor de continuïteit en modernisering van onze lokale omroep.

De gemeente heeft dus een positief voornemen ten aanzien van een eenmalige investeringssubsidie, maar wil hierover eerst nader overleg.

3. Investeringsvraagstuk in breder verband benaderen: huidige huisvestingskosten zijn erg hoog

Er is volgens Omroep 527 een investering nodig van € 20.000. Daar zijn echter niet eventuele verhuis- en inrichtingskosten in meegenomen, maar wel investeringen in een inlooplocatie voor ontmoeting en debat in het huidige pand. Dat is niet de kerntaak van de omroep. Bovendien: zowel vanuit de gemeente als vanuit Omroep 527 bestaat de wens dat zij hun huidige pand verlaten, omdat de jaarlijkse huursom van ruim € 13.000 wel erg veel van de subsidie aan de omroep opsoupeert. Doordat de structurele huurlast zo hoog is, zou een goedkopere huisvesting vinden ideaal zijn. Daar gaan verhuis- en inrichtingskosten mee gepaard. Die investeringen kunnen beter integraal worden meegenomen bij de technische investeringen als deze op korte termijn beter in een ander pand gerealiseerd kunnen worden. Daarom willen we het investeringsvraagstuk meer integraal benaderen en daarover doorspreken, zodat deze zo efficiënt mogelijk kunnen worden gedaan.

4. Structurele bekostiging vooralsnog verhogen tot € 32.500 zodat de lokale omroep toekomstbestendig is en we voldoen aan de eisen van de Mediawet 2008 ten aanzien van continuïteit en recht doen aan het vernieuwingsconvenant VNG-OLON 2012

Zoals al gezegd krijgt de omroep tot op heden € 1 per huishouden aan subsidie. In 2015 kwam dat neer op € 19.976. Vanaf 2016 wordt bij de begrotingsbehandeling voorgesteld dit budget structureel te verhogen naar € 32.500. Daarover beslist de gemeenteraad tijdens de begrotingsbehandelingen.

Luister 527 voerde aanvankelijk een professionele kracht voor 0,5 Fte op: die claim vinden wij niet reëel: de lokale omroep dient een vrijwilligersorganisatie te zijn.

Die post is inmiddels als PM opgevoerd.

Het hier voorgestelde structurele budget van € 32.500 is iets minder dan de aanvraag van Luister 527 (€ 35.146). Gelet op de begroting en de daaraan gerelateerde exploitatiebegroting achten we dit realistisch. Er zijn enkele ambities die we niet tot de kerntaken van de omroep vinden behoren, namelijk:

- Het organiseren van ontmoeting en debat en uitnodigen van doelgroepen en daartoe een ontmoetingsruimte in te richten;
- Er voor te zorgen dat partijen in het sociale domein elkaar weten te vinden en daarmee de burgers de mogelijkheid bieden zelfredzaam en zonder vereenzaming zo lang mogelijk te laten participeren.

Hiervoor zijn al andere voorliggende voorzieningen en structuren ingericht.

Wel onderschrijven we de rol die Luister 527 op zich kan nemen door informatie en thema-uitzendingen rondom gemeentelijke onderwerpen en specifieke items in het sociale domein in overleg met de gemeente te brengen.

Een eventuele verlaging van de huursom, na verhuizing, geeft de omroep de ruimte om de ambities over de verdere jaren te realiseren.

5. Afspraken worden vastgelegd in een convenant en jaarlijks wordt geëvalueerd

Omroep 527 heeft de gemeente nadrukkelijk uitgenodigd om via een convenant vast te leggen wat er van hen, als extra tegenprestatie, verwacht kan worden.

Wij zien mogelijkheden om wekelijks items aan te vragen op het gebied van:

- gemeentelijke actualiteiten en politieke nieuwsitems;
- items die betrekking hebben op ontwikkelingen en dienstverlening binnen het sociale domein

Dit kan worden uitgewerkt aan de hand van een model-convenant zoals is ontwikkeld door de VNG en de OLON.

Na drie jaar wordt besloten of het gehanteerde structurele subsidiebedrag moet worden bijgesteld. Het maximum blijft € 32.500.

Oktober 2015

